

Kallaku tee

stsenaarium

2010

stsenarist
Krista Jutt

krista.jutt@gmail.com
tel 55 616 354

1. INT. ELUTUBA - PÄEV (DOKUMENTAALFILMI STILISTIKA)

MIA (17) istub diivanil, süles aastane tore poisipõnn. Ta vaatab otse kaamerasse ja räägib.

MIA

Ma elan ühes Eesti väikelinnas,
Kallaku tänaval.

Tänaval on selline nimi ilmselt
sellepärast, et see viib alla jõe
äärde.

... Mäletan, et mulle meeldis
lapsena mööda tänavat alla joosta.
See oli nii kerge ja sellise hoo sai
sisse, nagu võiks lendu tõusta.

Ükskord komistasin ma joostes ja
kukkusin kõhuli, nii et peopesad ja
põlved olid marraskil. Aga ega see
mind eriti õpetanud. Edaspidi
kasutasin ma kallakut ratta ja
rulaga.

(mõtlikult)

Mäest alla sõit andis küll
fantastilise tunde, aga pärast üles,
koju tagasi tulla oli
vaevarikas. ...

Elan siin koos ema ja Rasmusega
(vaatab süles oleva poisi suunas).
Rasmus on nüüd aastane.

(naeratab)

Meil on väga tore pere.
(tõsineb) Kuid see pole alati nii
olnud. (mõtlikult) Selle poolest ei
erine minu lugu paljude teiste
omast.

... Suures osas olen ma ilmselt ka
ise süüdi selles, mis minuga juhtus.
(jäab mõtlikult enese ette vaatama).

FADE OUT

FADE IN:

2. EXT. KALLAKU TN - HOMMIK

Ažuursinine taevast valgete rünkpilvedega.
Mööda hommikust väikelinna tänavat liigub pilve vari.

Kahekorruselise elevandiluukarva maja ees on õrna tüvega puu. Kerge tuuleke paneb haava lehed keerlema nagu paberist konfetid.

3. INT. KALLAKU TN, MIA TUBA - HOMMIK

MIA (16), pidžaamas, paljajalu, tuleb üle toa, seisatab lahtise akna juures, jääb käsipõsakil aknalauale toetudes välja vahtima.

Hetk hiljem tõuseb ta püsti ja lükkab akna kinni.

4. INT. KALLAKU TN, ESIK - HOMMIK

Peegli ees koolutab ANU (45) poolpikkadesse pruunidesse juustesse laineid. Ta on noorusliku välimusega sale naine.

Mia tuleb, hambahari suus ja vaatab ema toimingut hajameelsel pilgul. Harjab hambaid ja kaob vannituppa tagasi.

Elutoa poolt astub esikusse triiksärgis MADIS (52), lahtine lips hooletult üle õla. Ta jääb seisma Anu selja taha, vaatab üle Anu õla peeglisse, tõmbab harali sõrmedega läbi juuste ja tõstab lipsu näo juurde, hinnates selle sobivust näokuju ja triiksärgiga. Anu tõmbub pisut kõrvale ja jääb meest vaatama.

ANU

Mis kell sa jõuad? Ma teen õhtuks tuunikala-pastat?

MADIS

Ma ei tea.

Madis võtab sahtlist lõhna ja laseb end sellega ohtralt üle. Seejärel sõlmib lipsu.

ANU

Mis kell sa jõuad?

Madis ümab pahaselt. Anu loeb ta huultelt.

MADIS

Ma ütlesin, et ma ei tea.
Ma tulen hiljem.

Naine vaatab meest pärani silmi ja kartlikult. Madis kehitab ebamugavusest õlgu. Ta vaatab ennast tunnustavalt peeglis ja kordab valju häälega, nagu mees kes on harjunud oma tahtmist saada.

MADIS

Ma ütlesin, et ma tulen hiljem.

ANU

(ikka ainiti mehele
otsa vaadates)

Mia on täna viimast õhtut kodus.

Madis tõmbab pintsaku selga, võtab seina äärest kohvri, annab Anule põgusa põsemusi ja lahkub.

Anu vajub justkui kokku, ta silmad muutuvad tuhmiks ja mõtlikuks, kuid ta jätkab juuste koolutamist.

ANU

Mia, kas sa mäletad täditütar
Taivit?

MIA

(hüüab teisest toast)
See, kes Tallinna õppima läks?

ANU

(jätkab, justkui
peaks monoloogi)
Rääkisin eile tema emaga (Tiinaga).
Tead kui tubli tüdruk Taivi on.
Gümnaasiumi lõpetas hõbemedaliga.
Oleks sel aastal Ülikooli õppima
läinud, aga sai väga tasuva töö ja
otsustas aastakese enne raha koguda.

MIA

(hüüab)
Mis töö ta sai?

ANU

Ta on mingis firmas juhi abi.
Küllap nähti, et on väga tubli ja
asjalik tüdruk, väga tark ka.

MIA

Mismoodi? Tutvuse kaudu?

ANU

(jätkab monoloogi)
Kui linna lähed, siis on ka sul
paremad võimalused kõrgkooli saada.
Ma tahan, et sa saaksid korraliku
hariduse.

Mia ilmub esikusse. Ta on vahepeal ennast riidesse pannud.

MIA

Ema, me peame sellest rääkima.

Anu puuderdab nägu, vaatab korraks Mia poole ja end peeglis arvustavalt vaadates kostab väarikalt

ANU

Ma tean, sa muretsed raha pärast. Ma kannan piisava summa iga kuu sinu arvele.

MIA

Aga ema! Ma ei taha Tallinna.

ANU

Anna mu kott!

Mia ulatab emale käekoti.

Anu võtab rahakotist paar sajalist ja ulatab Miale.

Mia võtab need vastu. Nõutu ilmega lahkub ta oma tuppa.

Anu avab peeglilaua sahtli, võtab sealt kuuldeaparaadi, kinnitab selle kõrva külge ja püüab katta juustega. Ta sätib tükk aega juuksesalku kõrva ääres, kuid mitte rahule jäädes, eemaldab kuuldeaparaadi ja poetab selle sahtlisse.

5. INT. KALLAKU TN, MIA TUBA - HOMMIK

Mia toas on riidekapi uks pärani. Mõned hilbud on visatud voodile. Mia istub laua taga ja vaatab fotosid.

Ühel fotol on ta teatrikostüümis ja seisab laval, teisel veiderdab ta sõbrannadega koolimaja ees. Klassipilt lebab laual. Uksekell.

Tüdruk hüppab püsti ja lippab koridori. Kohe saabub ta sealt tagasi, tema järel tuleb SIIRI (16), boheemlasliku välimusega, kaelas peegelobjektiiviga digikaamera.

SIIRI

Kuhu sa lähed?

MIA

(tusaselt)

Tallinna.

SIIRI

Kui kauaks?

MIA
Terveks aastaks.

SIIRI
(üllatusega)
Miks sa varem pole öelnud?

MIA
Ma ei taha minna.

Tüdrukud istuvad vaikides. Mia hakkab raadio nuppudega mängima vajutades erinevaid jaamu.

Siiri viskab end Mia voodile külili ja teeb sellest rakursist mõne foto. Mia lülitab raadio välja.

SIIRI
Mida sa siis teed?

MIA
(vastumeelselt)
Ema tahab, et ma läheks juurat õppima. Tallinna kooli lõputunnistusega pidavat lihtsamini sisse saama.

Siiri võtab fotoka kaelast, jätab selle voodile ja läheb akna juurde. Ta teeb akna lahti, nõjatub aknalauale ja jääb välja vaatama.

SIIRI
Mida sa ise tahad?

MIA
Lavakasse.

Siiri pöördub ümber ja naeratab.

SIIRI
Sina saaksid sinna sisse ka.
Ma mäletan sinu üheksanda klassi Juliat.

Tüdrukud vaikivad.
Mia pilk uitab mööda tapeeti siia-sinna enne kui ta otsustab sõbrannale pihtida.

MIA
Mõnikord on mul tunne, et nad tahavad mind jalust ära. Neid ei huvita mida mina tahan, nad ei kuulagi mind. --

MIA

Madisel on emast suva. Ta on õhtute
viisi ära. Ja hommikuti kulub tal
enda peale pool pudelit lõhna.
...aga ema teeb näo, nagu oleks kõik
korras.

Siiri pöördub ümber ja tuleb istub Mia juurde voodile, et teda
lohutada. Tüdrukud vaatavad teineteist küsivalt.
Mia viskab sussi vihaselt vastu seina.

MIA

Ma ei talu seda enam. Võib olla see
ongi neile paras, kui ma Tallinna
lähen.

SIIRI

Vaata asja helgemat poolt. Sa saad
kasvõi iga nädal teatris käia.

Tüdrukud vaatavad teineteisele otsa ja pahvatavad naerma.
Nad kaevuvad kapi sügavusse, et valida riideid, mida Tallinna
kaasa võtta. Aegajalt lendab mõni hilp avatud uste vahelt
voodile.

FADE OUT

FADE IN:

6. INT. RONG - HOMMIK

Mia istub rongis akna all ja vaatab välja. Tema kõrval maas on
suur kohver.

7. INT./EXT. RONG - HOMMIK

Akna taga vahelduvad põllud ja metsad peagi korstende,
betoonmajade, suitsu- ja heitgaasipilvedega.

8. EXT. BALTI JAAM - HOMMIK

Pilvine, udune, määrdunud hall ja värvitu jaama-maastik. Mia
seisab üksinda perroonil. Inimesed ei tee temast välja, ei
vaata talle otsa. Mia võtab suurel kohvril sangast ja hakkab
seda jaama poole vedama.

Ta seisatab linnaliiklust kujutava tahvli all ja uurib seda.
Võtab kotist google-mapsist välja prinditud kaardi ja vaatab
seda. Mia on segaduses ja pöördub ühe vanema naise poole.

MIA

Vabandage, kas te oskate öelda,
millise trolliga pääseb...

Kõnetatu (turukotiga venelane, 65) vaatab Miat arusaamatul pilgul, raputab pead ja ruttab edasi.

Mia katsetab teise inimesega, püüdes peatada keskealist naisterahvast, kuid see vehib tõrjuvalt kätega, näib pahur, vaenulik ja trügib innukalt peatuses ukse avanud trolli.

Eemal seisab paks kiilaspäine, vuntsidega TAKSOJUHT (63) oma auto kõrval, toetub küünarnukiga auto katusele ja jälgib Miat. Kui Mia abi otsivalt ringi vaatab, naeratab taksojuht talle vuntsi liigutades ja pilgutab kutsuvalt silma.

Mia pöördub kõrvale, näol tülgestust alla suruv kramp. Ta võtab otsustavalt kohvrüst ja hakkab seda järele vedades linna poole minema. Kohvri rattad jäävad munakividel kolisema.

9. INT. PELGULINNA KRT KORIDOR - HOMMIK

Väike ja hämar korter Pelgulinnas. Telekas mängib ja selle sinakas valgus ja uudistediktori hääl ulatuvad läbi paakil ukse tumedate seintega koridori.

Uksekell. Toa uks läheb valla ja kitsukesse koridori astub hommikumantlis ja karvastes sussides ülikõhn, kortsulise näoga ELFRIIDE (76).

Ta keerab ukse lukust lahti. Seal seisab kohmetult suure kohvriga Mia.

ELFRIIDE

Mia? ...

Jalanõud pane sinna! Tule ma näitan
sinu tuba.

Elfriide ees ja Mia tema järel kaovad koridori.

ELFRIIDE

Külalisi ma ei taha näha. Ma olen
rahulik inimene ja lärmi ei armasta.
Üüri maksad iga kuu
viieteistkümnendal.

Vana naine poetab midagi Mia pihku.

ELFRIIDE

Siin on su võti.